

ÓRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikszereidei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K, fél évre 4 K., negyed évre 2 K, egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 18 fill. Nyitlár ora 40 fill.

Feloldó szerkesztő: Dr. UIFALUSI JENŐ

Főmunkatárs: Ifj. BOTÁR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Létz János könyvnyomdája Csikszereidában, hová a kéziratok hirdetések és előfizetések küldendők. Hirdetések mérákelt díjazással, megállapodás szerint.

A magyar városok jövője.*)

Irtja: Dr. Bárczy István.

A főváros a többi városokkal szemben és viszont a többi városok a fővárossal szemben a múltban úgy viselkedtek, mintha közös érdekeik, közös vágyaik, törekvéseik nem is lennének. Kölcsonosan nem törődtek egymással. A vidéki városok is csak az utóbbi években kezdtek együttesen tanácskozni a polgármesteri kongresszusok alkalmával. Ennek lehet tulajdonítani, hogy egyfelől a városok összességének érdekei a magyar parlamentben kellő méltánylásra nem találtak, másfelől, hogy a városigazgatás terén a művelt világban tapasztalható rendkívüli haladás nálunk igen kevésbé érvényesült. Mindkét irányban sürgős teendők várnak reánk.

A városi élet fejlődése olyan fokozott követelményeket támaszt a városok igazgatásaival szemben, hogy csak az összes városok szolidáris együttműködésével, a legalaposabb tájékozódással és kitartó munkássággal biztosíthatjuk a magyar városok jövőjét. Igyekeznünk kell tehát a városok igazgatására vonatkozó kérdéseket minél alaposabban tanulmányozni, a nyert eredményeket közreadni, a külföldi szakirodalmat ismeretlni és a hazai, amelyet oly nagy mértékben nélkülözünk, megteremteni. Ezt a céll akarja munkálni a Városi Szemle.

E folyóirat azonban végeredményben mégis csak előmunkálatokat, felderítő és közvetítő szolgálatot végezhet. A városok érde-

keinek érvényesítésére, különösen a törvényhozásban, más, hatalmasabb szervezetre van szükség: ez a városok szövetezése.

A törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek pécsi kongresszusa, Kolozsvár polgármesterének indítványára megindította az összes magyar városok szövetezésének ügyét s evégből bizottságot is küldött ki a kérdés tanulmányozására és megfelelő javaslat előterjesztésére. Ugy tudom, hogy az összes magyar városok kongresszusát tervezik: addig is azonban míg ez az eszme testet ölt, jó lenne intéző bizottságot kiküldeni, amelyik 2—3 hónaponként összejöve, megbeszéli a teendőket s az összes városokat megfelelőképp informálja.

De a tervezett városi kongresszuson kívül is kellene lenni egy állandó bizottságnak, amely 3—4 polgármesterből s egy-néhány országgyűlési képviselőből állana, akik a magyarországi városok szövetségének ügyeit vezetnék, a kongresszusok ügyeit előkészítenék, minden betherjesztett törvényjavaslatot a városok szempontjából áttanulmányoznának s ha fontos észrevételeik volnának, azokat az összes városok polgármestereivel közölnék, nemcsak avégből, hogy a törvényhatóságok feliratokkal forduljanak az országgyűléshez, hanem, hogy a városok országgyűlési képviselőiket is felkérjék érdekeik hathatós megvédésére. Azt hiszem, az utóbbit a városok képviselőiktől méltán megkivánhatják s e kívánásaiknak kellő időben érvényt is szerezhetnek.

Sok életbevágó kérdés megoldása ki-

vánja a városok tervszerű együttműködését. Itt van mindenekelőtt az adóreform kérdése. Hogy a városok és a városi polgárság teherviselési képességét eddig miképpen vette igénybe az állam, azt eléggé bizonyítja az, hogy amíg a városok lakossága egyötöd részét teszi ki az ország egész lakosságának, az állami egyenes adóknak több mint egy harmadrészt szolgáltatják a városok. Kétségtelen, hogy az állami háztartásnak az elmúlt évtized végén történt rendezés is első sorban a városok megterhelésével járt. És úgy látszik, hogy az új adóreformból várható bevételi többletet is főképp a városi polgárság fogja megfizetni.

Nézetem szerint pedig az egyenes adók reformja az egyetlen alkalom, amikor a magyarországi városok súlyos pénzügyi helyzetén segíteni lehet. Arra kívánok utalni, hogy amikor ilyen életbevágó nagy kérdérről van szó, mi városok hallgatunk s tette-nél nézzük, mint hiszül meg a magyar városoktól választott 153 országgyűlési képviselő segítségével a városok gyökeres lábraállításának reménye.

Szubbvenciókkal lehet itt-ott segíteni rajtunk, de véglegesen csak akkor kapjuk meg a városok fejlődésének alapfeltételét, ha az állami és városi adók elosztása meg fog felelni a közigazgatási feladatkörök arányának. A városoknak nem lenne szüksége semmiféle állami segítségre, hanem csak arra, hogy az állam ne vegye igénybe a városi polgárság adózó képességét olyan sokfélefélek és olyan aránytalan mértékben, s különösen

*) Leendő országgyűlési képviselőnk figyelmébe!

AZ „ÓRSZEM” TÁRCÁJA.

Mohammed és az iszlám.

Irtja: Küzdy László.

(Folytatás)

Mindezidőig Mohammed családjának és kereskedésének élt s csak néha szabad örömben elmélkedett a még általa is követett bálványimádás fölött. Lassankint azonban Mohammedben az egy istenimádás eszméje érelődött meg. A bálványok hiábavalóságát az arabok közül is már többen kezdték belátni, de nem akadt közöttük Mohammedig senki, ki azt nyíltan merete volna hangoztatni. Őt kereskedelmi utazásában a keresztényekkel és a zsidókkal való gyakori érintkezései mindinkább megerősítették nézeteiben és táplálták az egy isten imádása iránti eszméit. Igaz ugyan, hogy e tekintetben vallott elvei révén ellentmondásba került környezetének vallási meggyőződésével, erkölcsi-vel, szokásaival és világnézeteivel, de nagy hitással volt reá neje nagybátyjának, Vrakának befolyása, legfőként pedig feleségének meg nem szűnő buzdítása, ki nyíltan elfordulva a polytheismustól, az egy istenség elvét vallotta s legelső híve volt Muhammednek.

Addig-addig buzdította őt Kadischa, mig-nem meggyőző érveinek engedve, 40 éves korában Kr. u. 610—611. körül, maga is elhítte, hogy ő van hivatva népét a pogányságból ki-

vezetni. De ekkor még Muhammednek eszé-ában sem volt, hogy ő profétává legyen, mert kezdetben csak egy Isten imádó hamif volt, melynek terjesztésére, bár csak szűk körben, egyrészt neje biztatására, másrészt a Hirahegyi epileptikus álma után fogott, amit Ibu-Iskák a következőképen ír le: Muhammed szokása szerint évenként egy-egy hónapot szokott tölteni a Mekka melletti Hira hegyen családijával. Nyaralása egyik éjszakáján álmaiban látomásai voltak, lelkeben Isten megjelenését érte, ki felszó-lyította őt tanaai hirdetésére. Egy másik éjjel lelki szemei előtt megjelent Gábrriel arkangyal, ki mint közvetítő, tudatta vele Allah rendelvé-nyeit az emberiséghez.

E látomást különben maga a proféta a kö-vetkezőképen beszélte el híveinek:

Midőn aludtam, Gábor angyal jött hozzám, selyem szöveten egy könyvet hozott és mondta: Olvass! Nem olvasok! felelém. Erre Gábor úgy megnyomott, hogy azt hittem, végem van. Gábor ismétlé, olvass! Nem olvasok, felelém, mire még jobban megnyomott s harmadszor is rím parancsolt: Olvass! Hogy megszabaduljak ismételt nyomásaitól, kérdém, mit olvassak? Elibem tartá a könyvet s mondá, olvass: Uradnak nevében, aki teremtett: Ő teremtet az embert vérdarabokból: Urad a legfelségebb, aki meg-tanítá az embert arra, amit nem tudott.

Erre Gábor ellaglott és én felberekék mély álomból s azt érezém, mintha könyvet szer-ződést irt volna szivembe. Ez annyira nyugta-lanító hatással volt rám, hogy öngyilkossá akartam lenni. E reből felakartam menni a hegyre, hogy onnan a mélységek dobjam magamat, de utközben egy hang megállított, mely ezt mondá:

Mohammed te Isten küldötte vagy és én Gábor. Körül tekintetem s bármire néztem, mindenütt az ő alakját láttam, aki megakadályozott szán-dékomban. Végre az angyal eltűnt s én vissza-tertem családomhoz, kik már embereket menez-tettek felkeresésémre.

Mohammedről azt állítják a régi moszlim források, hogy midőn ilyen látomásai voltak, erős remegés fogta el és ajúlása esett. Szemei lecsukódtak, arca veres lett, szája habzott s uha úgy ordított, mint egy teve esik. Hívei ezt a dsmekkel, gonosz szellemekkel való küzdelmé-nek tulajdonították, de a kortörténet alapján mi már megállapíthatjuk, hogy epileptikus volt.

E látomások később mind gyakoriabbakká lettek.

Mohammedről az állítják a régi moszlim források, hogy midőn ilyen látomásai voltak, erős remegés fogta el és ajúlása esett. Szemei lecsukódtak, arca veres lett, szája habzott s uha úgy ordított, mint egy teve esik. Hívei ezt a dsmekkel, gonosz szellemekkel való küzdelmé-nek tulajdonították, de a kortörténet alapján mi már megállapíthatjuk, hogy epileptikus volt.

Fellépése elején Mekkában gúnnyal fogad-ták. Az első 3 évben családja tagjai kívül alig volt 40 követője, azok is szegény emberek és rabulzolgák voltak, kik ezért ragaszkodtak hozzá, mert szocialisztikus elveket hirdetett és ostorozta a mekkai oligarchiát. Ugy látszik, ez hálás tér volt már akkor is az elvek terjesztésére. Híveihez intézett tüzes beszédeibe mindig beleszólt a menyországot, az örök üdvösséget, a poklot és kárhozatot. A végítélet rémsége, a paradicsom gyönyörei által inkább a kelélyro és képzé-
lő

*) Az arabok ugyanis esztaggyűlések voltak. Híveinek volt a nap (Szam) és a holdat (Alib) istennégek tekintet-tek. Bálványok a Kadischa-völgy elöl, azve

ne vegye igénybe az adóztatásnak azt a részét amely első sorban a helyi adózásra való, tudniillik, a házak megadóztatását. A városi házak jövedelmezősége nagy mértékben függ a városi közműüzemektől s a házak hozadékát sokkal célszerűbben lehet a helyi viszonyoknak megfelelően városi adó formájában kiképezni. Lehet alkalmazni a házadót, esetleg kombinálva a közönséges érték szerinti való megadóztatással, vagy kizárólag az utóbbit.

Az egyenes adók reformján kívül legközelebb tárgyalás alá kerülhetnek az új szavadótörvény, a helyiérdekű és a közúti vasutakról szóló törvényjavaslat, a kisajátítási törvény revíziója, melyek nagy mértékben érdeklik a városokat és végül, ami a legfontosabb, a városi törvény. A benyújtandó törvényjavaslatok között vannak olyanok is, melyeket nekünk kellene nemcsak sürgetnünk, de ezekre nevezve memorandumokba foglalt javaslatokat is kidolgoznunk.

Ha a dolgokat nem felszínesen vizsgáljuk, meggyőződhetünk, hogy igazi érdekellentét a főváros s a többi magyar városok között nem volt s nem is lehet. A főváros kivételes helyzetéből magyarázható látszólagos előnyöknek mindig megvoltak és meglesznek a maguk terhei. Teljes mértékben osztozunk a magyar városoknak ugyszólván minden bajában, ki akarjuk venni a részünket a közös küzdelemből is.

A mikor most a városi igazgatás szemlémi niveljának emelését s így közvetve a városi polgárság érdekeinek fokéletebb kielégítését munkálni akarjuk, e helyütt is a magyar városok segítő, támogató barátai kezét kérem s s első cikkemmel a városok szövetkezésének eszméjét akartam szolgálni.

Egyesülniök kell tehát a magyar városoknak jövőjük érdekében. Csak így fognak tudni kellő erővel föllépni, így tudnak kívánásaikat nyomatékosan is adni. S ezt bátran tehetik, sőt tenni kötelességük, mert ezzel nem partikuláris érdekeket érvényesítenek, hanem a városi lakosság boldogulásának előmozdításával biztosítják egyszerűsü mind az egész ország haladását.

tehetségre, mint az észre akart hatni. Midőn látta, hogy prédikációi nem hozták meg az általa várt sikert, túlvilági büntetésekkel remítette azokat, kik tanait nem követik, majd bekövetkező csapásokkal fenyegette meg eleveneit; midőn azonban jósolata nem teljesültek be s ezért gnyóltak őt az előre jeltett csapások elmaradását azzal a politikusi indoklással mentő, hogy Allah Mekktát és népét azért nem sújtja, mert őt tartozkodik prófétaja is; mire kineveték, bolondnak nevezték, családjával és híveivel együtt nyilvános fellépése után 1 évre, 615-ben kiűldözték Mekkból. A menekültet Abissiniába, majd Médiniába mentek. Ez időben Mohammed óvatosabbá lett és nyilvános helyen nem hirdette tanait, hanem meghúzta magát Arkám nevű ismerőse házában s ott találkozik híveivel, kiknek száma akkor már 100-ra szaporodott; látjuk tehát, hogy az üldözöttek ebben az esetben is igen jó reklámnak bizonyult. A gny, az üldözöttek, melyben híveivel együtt részesült, eszűgdelés helyett inkább kitartásra buzdította őket s bekövetkezett az, hogy előkelő állásu s gazdag emberek is csatlakoztak hozzá, ezek között volt Othmán, a későbbi khalifa is, aminek következménye az lett, hogy terjedő hatalmától kezdettek félni és 617-ben őt, családját és követőit kiközösítették. Kimondták üldözni, hogy velük minden érintkezni megszakítanak üzleti és házassági viszonyba velük nem lépnek s vedelmet senki ellen nem nyújtanak nekik, ami azt jelentette, hogy bárki büntetlenül elkövetett ellenük mindenféle jogtalanságot. A kiközösítőt irat a mekkai Kaábában lett kitűggesztve s csak 620-ban lett visszavonva.

(Folyt. köv.)

— **Egy képviselőjelölés.** Nem tudjuk megérteni azoknak szándékát, kik egy különben jóra való embert, a sikerre való minden kitűzés nélkül, lovalnak belő a képviselő jelöltség elfogadásába Ertjűk dr. Novák Albert vasárnapi fellépését.

A „Vigadó” máskor üres kávéház termében megjelenik dr. Novák Albert ügyvéd őt méltóval s dacára a jelenlevők ellenzésének, fellépik képviselőjelöltnak.

Mi Novákat mint embert tiszteljük, azonban semmi olyan érdemét nem ismerjük, a mely miatt inkább volna minősítetebb mint Hajnódt Ignác, kiből az egész kerület bizalma összpontosul. Novák kibe bízik? Azokba, akik felléptették? Vagy a szorgalma révén vagy szereztes véletlen folytán megszerzett és megtakarított pár ezer koronájában? Jegyezze meg dr. Novák, hogy azok, kik felléptették nem őt pártolják, hanem tulajdonképp Hajnódot akarják költsékesbe belekergetni. — A pénzbe pedig szintén ok nélkül bízik, mert hiszen ő, ki „mindig függetlenségű volt” csak nem kezd vesztégetéssel és lélekvesztéssel — most? Vagy hát a tiszta választás iránt csak az tud lelkesedni, a kinek pénze nincs? Es akinek van az már — nem!?

— **Kilépés a házszabályrevízió miatt.** Uray Miklós levelet intézett Kossuth Ferenchez, a függetlenség és 48-as párt elnökéhez, melyben bejelent, hogy a házszabályrevízió miatt a függetlenségi pártból kilép. Leveleiben súlyos támadást intéz a párt ellen, mely elvett feladta. Hoffman Ottó a tabi kerület képviselője ma a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy a házszabályrevíziót nem szavazza meg rekompenzáció nélkül. Megkívánja, hogy a választói jog reformjáról szóló javaslatot a revízió indítvány előtt terjesszék be.

— **Apponyi az új választásokról.** Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter az új választásokra vonatkozólag kijelentette, hogy azoktól nem fél. Nemzetiségi képviselő nem fog több bekerülni az új választási törvény alapján. Az pedig ha néhány szocialista bekerül, nem baj. Legalább a Házban mondják el igazato beszédjeiket és nem a nép előtt, s így az agitáció kisebb méretű lesz.

— **A házszabály revízió.** A házszabály revízió ügyében 16-án délután 5 órakor a képviselőház elnöki fogadó termében értekezlet volt, melyen a koalált pártok vezetői és a kormány több tagja is részt vett. Az értekezleten Jusch Gyula hazánk elnökét. A revízió tervezetet véglegesen megállapították.

A házszabály módosításán következő irányelveket vették figyelembe: 1. A szólásszabadság a lehető legszélesebb határokkal megővendő. 2. Százötven tag körűti a vita bezárását de az elnök meggyőződése lesz az irányadó abban, hogy a vita bezárható-e vagy nem. 3. A technikai obstrukció ellen a permanens ülések jogosultak, de az elnöknek ill is döntő befolyás tartatik fenn.

Képviselőjelöltünk körútja.

Hajnódt Ignác 48-as függetlenségi párti képviselőjelölt 1. hó 20-án kezeltte meg kerületi körútját, mely eddig valóságos diadalmenet lévén a kozhangulat után itélve, számára biztos győzelmet jelent. F hó 20-án d. e. 9 órakor hosszú kocsisori élön nagyszámú csikstaplecei lakos pártihívottul kísérve vonult a Csikstapleceiára, hol a község háza előtt nagy számban összegyűlt választók lelkes éljenzéssel fogadták, a melynek bensülapultával Üsölő István hányank, a lelkes, egyenes lelki, és függetlenségi párti elnök rövid hazaiias beszéd kíséretében ajánlotta Hajnódt Ignácot, felkérve őt programbeszéd elmondására.

A csikstaplecei régi jó ismerős választók őriasi lelkesedéssel és többszócsen fellhangzó hangos éljenzéssel fogadták Hajnódt tartalmadus programbeszédét és szeretetkötél, hűségükéről és kitartásukról biztosítva őt, ígéretet tettek, hogy a választás napján Csikstaplecei választók-

közönsége eskák őt fogja támogatni szavazatával. Majd pálfalvi Göl József buzdította a polgárságot további kitartásra és önzetlen küzdelemre.

Csikstapleceiről Hajnódt Ignácot a Csikstapleceiről hozójuk esatlakozott választókkal megszaporodott kíséret követte Csikcsőre, hol hasonló lelkes ünneplés és számmi nem akaró éljenzésben volt része. A programbeszéd elmondása után Csikeses huzgó leképásztora intézett beszédet híveikhez megfogadtatva velök, hogy egyedül csak Hajnódt Ignácot fogják támogatni.

Madefalvára menet már egy egész tábor volt Hajnódt kísérete. Mindhárom község választó közönsége virágokkal és felkeselésének jeleivel halmozta el Hajnódot, kinek megválasztása ezek után biztosra vehető amál is inkább, mert nem hisszük, hogy az ellenjelölt bármily pénzajándékok arán is tudjon magának szűnőttév pártot alakítani.

Háyes időbeosztás.

Nem is hűnök, minő nagy azoknak az embereknek a száma, kik soha rá nem érnek arra amit végzetniök kellene. Pedig kell hogy ideán legyen munkánk, amit mások fölünk jogosan követelhetnek s egyedül a mi hűnk, ha kénytelenek vagyunk e kényelmes ürügyet használni, hogy kimertjük magunkat egy elmulasztott köteleim miatt.

Sok, igen sok az, amit az ember végezhet a napnak huszötötty óra alatt; ebből ugyan 7-8-at le kell venni a szükséges pihenésre. Mert korántsem szükséges, hogy az ember hajnalmasádtól késő estig folyton dolgozzék és fáradojon vegkerülésig. Eppen nem! Ez nem helyes felhasználás az időnek. De igenis sokasem kell az életnek egy óráját, sőt alig egy perccet is hasznatalanul elvesztegetni, elpazarolni, amint nagyon, nagyon sokan tenni szokták s a mellett mégis egyre panaszkodnak az idő hiánya miatt.

Mindenki tudja, hogy a legnagyobb pazarló, aki a fillert meg nem beseéli, aki napi kiadásainál mindig azt gondolja: hiszen csak egy pár fillér! Ez bizonyára többet költ, mint az, aki az apró kimbálóságnak takarékoskodik, ki minden csekély költségnél komolyan meggondolja, valóban szüksége van-e erre a tárgyra, avagy csak költésből, szélszelyből, pillanatnyi vagy kielégítésére veszi meg azt? És bizonyára husz este közül tizenhárom az lesz a felelet: „Bizony nagyon jól ellehetek ez, vagy amaz nélkül s ha az így megtakarított filléreket félreteszé, adandó alkódommal több koronát adhat ki valami hasznos cikk megvásárlására.

Eppen ugy van az idővel is. Aki szigorúan számba veszi a percet, bátran, szentelhet annak idejében értékes pihenésre vagy mulatságra, annak, hogy időpazarló lenne. Ha szigorú gondolják például valamely kisebb munka befejezése után, hiszen egy megyedóra melva azvis utól az egyes időj, aminek kszljének utva munkába z s inkább helyesbessel talál a fölösleket velt pár perccel. Am mindíg találkozik valami hasznos teendő, amivel azt a néhány perccel kitölteni lehet.

Ha egyszer összeszámolhatunk el-tünk mindamán huszöt órával nélkül elfeltt it örút bizonyára elszaravóvala. Hűnkünk: „Lehetőellen!” Mert azt tapasztalók, hogy idy midőn éveket pazaroltunk el s amellett mégis oly gyakran nem volt egy perccet idők valami fontos teendők idejében való elvezésére.

Az a nagy nemzetgazdasági vesztés, hogy a sok egyes által így elfecsérelt percekből, az egész népességre hárul, meg eppenséggel kiszámított nem lehet. Sok, sok millióra rug az, amit a nemzet javára lehetne fordítani.

Tehát minden perc szigorú felhasználása, ez az első lépés az idő helyes kihasználásának: a második pedig ez:

„Mindent, amirehöz kezdesz, végezz el olyan jól es tökéletesen, amint lehetes és így kezzel minden foglalkozásból hasznos hozni saját vagy mások számára, akkor nem lesz elpazarolva, elvesztegetve életednek egyetlen órája sem!”

KÜLÖNFÉLÉK.

Képviselőválasztás. Dr. Györgypál Domokos lemondásával megüresedett általában az ország képviselő választás Csikszederedben február elsejére tűzöltek ki. Választási elnök Dr. Fejer Antal.

Kitüntetett főszerkes. A hivatalos lap 17-iki száma közli, hogy Ferencz Károly főszerkesnek Ő Felsője a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett főszerkes munkás életével s a közjó megvalósítása körül tett fáradszmatlan tevékenységével szolgált rá s a magas kitüntetésre, melyhez mi is szívvel gratulálunk!

Kelemen Lajosné kitüntetése. Megirtuk annak idején, hogy a király Kelemen Lajosné Zathureczky Bertát, a kiváló írónőt, a közjótönkösnyg terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. A királyi kitüntetést nagy ünnepség keretében adta át Elekes Béla főispán a kitüntetett írónőnek. A mult kedden ugyanis, Háromszék vármegye közgyűlést tartott, melynek vezetével folyt le az ünnepi aktus. Elekes főispán tartalmas beszéd kíséretében tette fel Kelemen Lajosné mellére az érdemkeresztet, a ki megelutva mondott köszönetet a királyi közgyűlésnek köszönetéért az ünnepelésért. Ezután a közgyűlés tiszteltgette az ünnepelést, mikor Benedek János mondott üdvözlő beszédet.

A Háromszék vármegyei alispáni installáció. E hó 14-én, kedden Háromszék vármegye rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a vármegyei új alispánt, Király Aladárt installálták. A gyűlés elején a darabontok okvetetlenkedési kísérletekkel meg akartak zavarni az ünnepélyes közgyűlést, de kudarcot vallottak. Az új alispánt küldöttség hívta meg a közgyűlésre, hol tomboló lelkesedéssel fogadták Király Aladár nagyhatású programbeszédében látványlást tett a függetlenségi zászlóra. A közgyűlés nevében Bene István országgyűlési képviselő üdvözölte az új alispánt. Király Aladár alispánta választása előtt kir. ügyész volt Közdívásárhelyen. Mint a függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen hite nagy népszerűséget szerzett magának s az egész vármegye nagy lelkesedéssel és meleg szeretettel fogadta alispánválasztását.

Az „Apponyi könyvnyomda részvénytársaság” összes t. részvényesei felkérteknek, hogy jegyzett részvényeik után a még hátralevő 50% befizetést megkezdzeni sziveskedjenek. Albert Odón r. t. pénztáros urunk. Az igazgatóság.

Az Urania színház Csíkszeredán. M. O. n. á. r. Viktor vallás-és közoktatásügyi miniszteri államtitkár, a kinek a magyar kultúra terén immár elévülhetetlen érdemei vannak, a vezetés alatt álló Urania színházat fokozott mértékben támogatja most a magyar köznyelvélőlési érdekek szolgálatába beállítván. A „színházat mint” józó éveken is, most is vidéki körutrá becsajja ki és ez alkalomból teljesen új képekkel és felkészüléssel látatta el. Valóságos diadalut is volt ez, a melyet az így megújított Urania, az ország legnagyobb városában: Kolozsváron, Naggyaradon, Kassán, Aradon stb. stb. az ősz folyamán megtett. Az Urania most hozzánk is ellátogat. Január hó 24., 25. és 26. nappal tartja meg vendégjátékát a Vigadó nagytermében, amely alkalommal legkiválóbb műszihatóságait mutatja be. Az első napon Ráth István: az Élet komédiája című művét adják elő, ez az este a kacagás esteje. Ráth mesteri módon állítja elénk az élet fonákosságát, mulatságosabb mulatságosabb helyzeteket. Bemutatja nekünk a férfi életének komikus részét, az aszszonyok világának kedves fonákosságát, a szerelem és a házasság humoros részleteivel foglalkozik. A második estén a szenzációs „Rendnek muszáj lenni” című darab kerül előadásra, a melynek kettős érdekessége van: egyrészt ez a darab az, a mely miatt még a képviselőházban is elhangzott interpelláció, másrészt tele van mulattatóbb mulattatóbb mozgóképekkel. Utolsó estén Gieguss és Székely: Babona című darabjával büszkiztök tőlünk a színház.

Kossuth Lajos Tivadar, a győri vagonnyar igazgatója. Többször fölmerült már az a terv, hogy Kossuth Lajos Tivadar, hazalujvájk, hogy mászaki tudását Magyarországon érvényesíthesse. Az új terv szerint a miniszter öcsése a győri vagonnyar igazgatója lenne, mely most kettőz munkáit foglalkoztat, a kormány támogatásával kiterjesztendő üzletkörét a külföldre is, hol különben, különösen Angliában, — már ismerik a gyár vagonjait. A megnagyobbított gyártelepeknek, — így gondolja a Wiener Bank-vevő, — szélesebb látókörű és nagyobb tudású

igazgatóra van szüksége és erre az állásra legalábbasabbnak Kossuth Lajos Tivadar bátyja hozzájárulásától tette függővé választást.

Magyar tengerészet dicsérete. Általában az a felfogás, hogy magyar tengerészet azért nincs, mert a magyar ember nem termelt rá a tengerészeti szolgálatra. Alaposan ráefoílnak erre a felfogásra azok az értesülések, a melyeket a magyar delegátusok pólni tengerészeti számlelők alkalmával ebben a dologban szerettek. Hivatalos helyről azt a fölvilágosítást kapták, hogy a Székelyföldről, Kassáról és Szegedről származó tengerészelegénység kitűnően alkalmas a szolgálatra, rátermettsége és találékonysága szinte paratlan és igen könnyen lehet kiváló altisztekké kiképezni őket. Különösen a villamosági osztályban bámulatos ügyességet tanúsítanak s ez a tulajdonságuk igen értékes, mert a villamos osztálynak a hadihajón a legnagyobb fontossága van, miután együttesen kötezerrel több lámpát, nyolc dímmegépet, továbbá villamos szellőztetőket és fényszórókat kell kezelni és ellenőrizni. A búvárosztályban is nagy hasznát veszik a magyaroknak: az osztály vezetője akként nyilatkozott, hogy a magyarok bátorságukkal és ügyességükkel igen kitűnnek. A magyar tengerészek száma is orvondatosan emelkedik a haditengerészetnél. A Ferdinánd Max hadihajón 700 főnyi légnysége közül 175 a magyarok száma. A füstikárnak is számos alkékelő tagja van. Remélhető, hogy a tengerészeti osztályok még inkább növelni fogják a magyarság arányszámát. A magyar flukának szép pályá kinálkozik a haditengerészetnél s tömeges belépések nemcsak nemzeti szempontból volna orvondatos, hanem megnövekedő egy fontos probléma megoldását is, amelyiben a közpösztafy fiúr elől, a kik a szűnőt látájnér pályákon nevezten érvényesülhetnek, olyan új pályá nyílnak ill, a melyen a tehetség és rátermettség a legnagyobb elismerésben részesül.

Elégetett magyar zászlo. Fiumében a postaépület a delegátusok fogadtatása alkalmból kitűzött magyar zászlot egy horvát felgyújtotta. A zászlo elégett. A merénylőt letartóztatták.

Amerikai humor. Január eleje az az időszak, mikor a lapok hírovtatóinak élen pontosan megjelöltek az ulváriás figyelmeztetés, hogy az esztendő lejárt s az előfizetők újítsák meg előfizetésüket. Egy amerikai újság ezt az Európában sablonos szövegű figyelmeztést így fogalmazta meg: — A takarékoság szép erény. El tudjuk képzelni, hogy valakik anyanyira menjen a takarékoságban, hogy ingomb helyett a szemelésre gondolja gallérját, hogy a takarékoság kedvéért a vasut utközöjén utazók, hogy megállítsa önját, nehogy elkapjanak a kerékek, hogy irásában pontot vesszöt ne legyen s megtakarítsa vele azt a néhány eszpet forint. De a takarékoságnak ezek az eszeszettei azért mind előkelő gentlemanok azokhoz a polgártársakhoz képest, akik két-három hónapot át elfogadják, a lakásukra küldött újságot, de fizetni azután nem hajlandók érni, mivel, hogy ök „nem rendelték meg a lapot”

— Kérjük lapunk mindazon t. olvasóit, kik az előfizetést díjjal még hátralevőben vannak, hogy úgy a hátralevőket, valamint az előfizetést megújításként haladéktalanul intézkedni sziveskedjenek.

**APRÓSÁGOK.
Az új lámpások.**

Egyik székelyföldi városban elhatározták, hogy az éjjeli világítás végett új lámpásokat hoztatnak az utcákra. A polgármester megrendelte és nem sokára meg is érkeztek. Szép festett új lámpások voltak. A t. tanács gyönyörrel nézte. — Hej! nem úgy van a! — szölt az egyik tanácsos. — Ha mi ezeket a lámpásokat éjjel kint hagyjuk, hát a milyen szépek, vagy ellopja valaki, vagy pedig eltöri. — Igaz a! Hagyták helybe a többiek. Azért is nyomban elhatározták, hogy nappal kint lehet hagyni, de esteire mindig beszedelnek. És úgy tettelek.

Zab-kepe.

Valamely székely községben egyik éven nem termett őszi zabona. E miatt képébe is könnyelenek voltak buza helyett zabot fizetni. Be is állították a kántorhoz előadók nagy alázattal, hogy ök nem adhatnak mást, hát legyen jó a kántor ur s fogadja el a zabot.

— En nem bánom! — felelt a kántor, de asztán ebben az évben én sem énekelek, maguknak, hanem nyertek.

Levél a Szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Legyen szives becses lapjában közzétenni, hogy a folyó hó 19-én megjelent ily szövegű felragasznak: „Minden tisztességes, becsületes ember Hajnódné Nászira szavaz”, sem szövegéről, sem megjelenéséről, söt a szándékról is semmi tudomásom nem volt.

Nagyon kérem tisztelt párthíveimet hogy mindenféle hasonló tartalmú s legkevésbé is sértő nyilatkozatból úgy a saját, mint pártunk érdekében is tartózkodni sziveskedjenek.

Csikszzereda, 1908. január 20.

Tisztelettel
Hajnódné Ignác.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Modófalva. Az előbbi számunk vezércikk rovatóban Csíkvármegye közigazgatási bizottságának a határozatát közöltük szöröl-szóra. Megnyugtattuk ezmit, hogy sem nekünk, sem a közigazgatási bizottságnak legkevésbé sem volt célja ama községet bántani, hisz egyformán orvondulunk minden községet előhaladásán, ha annak javával a közjó is megegyezik. Így eikkének közlése felesleges.

Képkerekek nagy választéka!

A közönség szives figyelmébe!

A nagy közönség szives figyelmét felhívom nagyválasztéku képkerekeimre és olcsó üvegezéseimre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel. — Tehát ne mulassza el senki megtekinteni a m. kir. törvényház mellett üzletemben a szebb-nél szebb és mindenféle KÉPKERETEK készítetté, amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Teljes tisztelettel: _____

KARDA GYULA.

Özv. **KARDA LAJOSNÉ** italnévésében kaphatók: jó külföldi-menti borok, likörök, a legfinomabb teák s tearumok, amiket szolid árak mellett bocsát forgalomba.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-pornét.

Olcsó és pontos kiszolgálás!

TÉRTŐSÉGI IRTÉRTŐSÉGI

Szolid árak. Pontos kiszolgálás!

Szám 19—908. ki.

Pályázati hirdetés.

Csikszereda város rendörkapitányságnál a rendörmesteri állás megürülvén, arra ezennel pályázat hirdettek.

Az állással évi 600 korona, lakás, fűtés, világítás és egyenruházat jár.

Pályázati kérésük folyó évi január hó 31-ig alulírt rendörkapitányhoz beadandók. Kiszolgált esendő vagy rendör állisztek előnyben részesülnek.

Csikszereda, 1908. január hó 12-én.

Kovács János.
rendörkapitány.

1—2

Faarverési hirdetés.

Alulírottak, mint a lazárfalvi róm. kath. lelkész és tanító, gör. kath. lelkész és tanító tulajdonában levő erdőilletmények ez idő szerinti hasznélvezői közhírré tesszük, hogy a megnevezett illetmény erdőnkben folyó év nyarán tűz által megperzselt, száraz, becslés szerint 473 m³ gömbölyű luc és jegenye fenyő haszonfa készletet 2365 korona, azaz: Kettőezer háromszáz hatvanöt korona kikialtási árban 1908. évi január hó 27-én d. e. 8 órakor Lazárfalva község-házánál megtartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfogjuk adni.

Árverezők az árverezés megkezdése előtt kötelesek a kikialtási ár 10%-át bányapénz-képen az árverést vezető elnök kezébe letenni. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott összeg 10%-nak megfelelő összeggel, vagy óvadék-képes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. A fatömeg becsértéken alól eladatni nem fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a lazárfalvi gör. kath. lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Lazárfalván, 1908. évi január hó 9-én.

Bardocz István.

Boér György.

róm. kath. plebános.

gör. kath. lelkész.

Imre Jenő,

községi tanító.

2—2

NAPTÁRAK

a legnagyobb választékbankaphatók lapunk kiadóhivatalának nyomdájában.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy üveg finom illatszerért 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS
illatszerárban Csikszeredában

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 fillérért dekagramonként. Ugyanazért kenőcsök, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári arc- és kézfinomító

Ichthylol és Ichthylol Salicyl

gyógyszappan, valamint az összes létező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett azonnal eszközöltenek.

2—52

A legjobb fogkrém a Thymol.

A Trifolium (Háborcso) illatszernek általánosan használtos mellékanyagai.

A Honey Jelly a legjobb kézfinomító.

Szilágysomlyói és érmelléki termelőkől beszerelt

kitünő borok

zárt üvegekben és nagyobb mennyiségben is jutányos árakban megrendelhető **Friedmann A. Ignác** csikszeredai csemege üzletében.

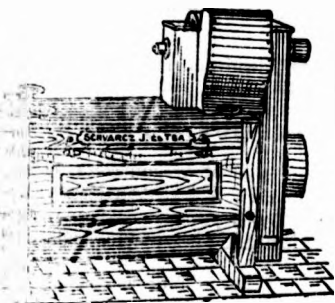
Ugyanott megrendelhetők mindenféle kisüstön főzött pálinka félék, u. m. valódi seprő, szilva, törköly stb.

Szíves megrendeléseket azonnal és kifogástalanul lebonyolít

FRIEDMANN A. IGNÁC.

HIRDETÉSEK

mérsékelt díjazás mellett felvétetnek a kiadóhivatalban.

DÁRIUS

gHytánoló- és heező-gép.

Törvényesen védett új fekvő szerkezettel, munkaközben szabályozható surlaköpennyel és surla-verőkkel.

Nélkülözhetetlen főképpen vámmalmokban és minden olyan malomban, ahol egymásután többféle gabona kerül feldolgozásra, mert a surlaköpeny bármikor rögtön szabályozható szükséghez mérten, munka közben is.

Egyetlen más hámozógépnek sincsen meg ez a tulajdonsága.

Referenciákkal, árlappal, ajánlattal és gabonapróbákkal szívesen szolgál:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

műszaki iroda és raktár. Gépszíj-gyár. BUDAPEST, V-ik kerület. Váci-körút 26. szám.

Virág és konyhakertészet.

Van szerencsénk a t. e. közönséget értesíteni, hogy Csikszeredában a vasúti állomással szemben

keresk. virág és konyhakertészeti

telepet létesítettünk, a hol állandóan mindenféle élő virágokat, veteményeket és zöldséget termelünk, azonkívül menyasszonyi, vőfely és női mellcsokrokat 6 napi előzetes megrendelés mellett készitünk.

Szíves pártfogást kérve

teljes tisztelettel

Helvig G. János és Társa
előző cikmegei virág és konyhakertésze.

A KIMPÉR

„RÉPÁTI GYÓGYSAVANYUVIZ”

forráskelzölésége tisztelettel tudatja, Csikszereda város és vidéke fogyasztó közönségével, hogy közkedveltségnek és általános elismerésnek örvendő asványvizét naponta friss töltésben hozza forgalomba.

Láda vételnél előnyár!

Főraktár: **NAGY GYULA** kereskedése
Csikszereda.

51—52

JAKAB JÓZSEF,

polgári és egyenruha készítő
Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy férfiszabó üzletemben minden idényre a legszebb és legjobb hazai gyártmányu

gyapju és kamgarn szövetekből

nagy raktárt rendeztem be, melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülönbén nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is elvállalom katonai, vasúti és egyéb egyenruháknek a legrövidebb idő alatt való elkészítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Singer-féle varrógépeket.

melyeket gyári áron hozok forgalomba, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre. — Ugyszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellekék, u. m. szíjak, olajozók, esavarhuzók, hajók stb.

Becsés pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.